

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 131/2021-6

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 23. marca 2021 zloženého z predsedu senátu Rastislava Kaššáka (sudca spravodajca), sudkyne Jany Baricovej a sudcu Miloša Maďara prerokoval oznámenie sudcu Ústavného súdu Slovenskej republiky Libora Duľa o dôvodoch jeho vylúčenia z výkonu sudcovskej funkcie vo veci vedenej na Ústavnom súde Slovenskej republiky pod sp. zn. Rvp 443/2021 a takto

r o z h o d o l :

Sudca Ústavného súdu Slovenskej republiky Libor Duľa **n i e j e v y l ú č e n ý** z výkonu sudcovskej funkcie vo veci vedenej na Ústavnom súde Slovenskej republiky pod sp. zn. Rvp 443/2021.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Skutkový stav a oznámenie

1. Predsedovi Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bolo 3. marca 2021 doručené oznámenie sudcu Libora Duľa podľa § 49 ods. 4 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých

zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) vo veci vedenej ústavným súdom pod sp. zn. Rvp 443/2021.

2. Predmetom konania v označenej veci je rozhodovanie o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] (ďalej aj „sťažovateľ“), na namietané porušenie jeho práv podľa Ústavy Slovenskej republiky, Paktu o občianskych a politických právach, Listiny základných práv a slobôd a Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozhodnutím prezidentky Slovenskej republiky o jeho odvolaní z funkcie sudcu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) z 5. októbra 2020.

3. Vec vedená ústavným súdom pod sp. zn. Rvp 443/2021 bola pridelená sudcovi spravodajcovi Liborovi Duľovi, predsedovi IV. senátu ústavného súdu.

4. Sudca Libor Duľa vo svojom oznámení uviedol, že s [REDAKOVANÉ] (sťažovateľom v označenej veci) boli kolegovia v trestnoprávnom kolégiu najvyššieho súdu od roku 2009 až do roku 2019, teda mali medzi sebou profesijné a kolegiálne väzby, pričom [REDAKOVANÉ] bol aj členom výberovej komisie na výberovom konaní sudcu Libora Duľu na sudcu najvyššieho súdu. Taktiež boli obaja členmi päťčlenného senátu trestnoprávneho kolégia. V tejto veci môžu vzhľadom na uvedené podľa sudcu Libora Duľu existovať objektívne dôvody jeho zaujatosti. Sudca Libor Duľa poukazuje aj na to, že [REDAKOVANÉ] ako sťažovateľ namieta porušenie svojich práv v dôsledku zásahu do jeho funkčného statusu, teda na to, čo je pre [REDAKOVANÉ] „v stávke“.

II.

Relevantná právna úprava a posúdenie veci ústavným súdom

5. Podľa § 49 ods. 1 zákona o ústavnom súde sudca ústavného súdu je vylúčený z konania a rozhodovania vo veci, ak so zreteľom na jeho pomer k veci, účastníkom konania, zúčastnenej osobe alebo ich zástupcom možno mať pochybnosti o jeho

nezaujatosti. Dôvodom na vylúčenie sudcu ústavného súdu nie sú okolnosti, ktoré spočívajú v postupe sudcu ústavného súdu v konaní o prerokúvanej veci alebo v jeho rozhodovaní v iných veciach na ústavnom súde.

6. Podľa § 51 ods. 2 prvej vety zákona o ústavnom súde ak ide o rozhodovanie v senáte ústavného súdu, o vylúčení sudcu ústavného súdu rozhoduje iný senát ústavného súdu určený rozvrhom práce.

7. Podľa čl. IV bodu 1 Rozvrhu práce Ústavného súdu Slovenskej republiky na obdobie od 1. januára 2021 do 31. decembra 2021 o vylúčení sudcu pri rozhodovaní v senáte podľa § 51 ods. 2 prvej vety zákona o ústavnom súde rozhoduje

- a) prvý senát, ak ide o sudcov štvrtého senátu,
- b) druhý senát v zložení určenom v čl. II bode 3.2 písm. b), ak ide o sudcov prvého senátu,
- c) tretí senát, ak ide o sudcov druhého senátu,
- d) štvrtý senát, ak ide o sudcov tretieho senátu.

8. Sudca Libor Duľa vo svojom oznámení uviedol, že s [REDAKOVANÉ] boli kolegovia na najvyššom súde a [REDAKOVANÉ] bol aj členom výberovej komisie na výberovom konaní na sudcu najvyššieho súdu, v ktorom bol sudca Libor Duľa úspešný. Taktiež boli obaja ako sudcovia členmi päťčlenného senátu trestnoprávneho kolégia najvyššieho súdu. Tiež je potrebné podľa sudcu Libora Duľu zohľadniť aj to, že [REDAKOVANÉ] ako sťažovateľ namieta porušenie svojich práv v dôsledku zásahu do jeho funkčného statusu sudcu.

9. Ústavný súd považuje za dôležité na úvod uviesť, že z predloženého oznámenia vyplývajú iba okolnosti objektívneho charakteru (existencia kolegiálneho vzťahu), nie však okolnosti subjektívneho charakteru (osobné presvedčenie sudcu v danej veci).

10. Pri objektívnom teste nezaujatosti je potrebné zistiť, či okrem správania sudcu existujú zistiteľné skutočnosti, ktoré môžu vzbudzovať pochybnosti o jeho nestrannosti.

To znamená posúdenie, či v danom prípade existuje legitímny dôvod obávať sa o nestrannosť daného sudcu (rozsudok vo veci Pescador Valero proti Španielsku zo 17. 6. 2003, sťažnosť č. 62435/00, bod 23). Rozhodujúca je pritom skutočnosť, či možno túto obavu považovať za objektívne opodstatnenú (rozsudok Veľkej komory vo veci Micallef proti Malte z 15. 9. 2009, sťažnosť č. 17056/06, bod 96).

11. V tomto smere je dôležité poukázať aj na „zdanie“, pretože aj to môže mať pri pohľade zvon určitú dôležitosť („spravodlivosť musí byť nielen vykonávaná, musí sa aj vidieť, že je vykonávaná“). „V stávke“ je totiž dôvera verejnosti v demokratickej spoločnosti v súdy a súdnictvo (už citovaný Micallef, bod 98).

12. Profesionálne, finančné alebo osobné väzby medzi sudcom a stranou v konaní alebo jej právnym zástupcom môže vzbudzovať otázky o nestrannosti (už citovaný Pescador Valero, bod 27). V tomto smere však Európsky súd pre ľudské práva i ústavný súd dospeli k záveru, že kolegiálny vzťah sám osebe takéto otázky nevyvoláva (porov. rozsudok vo veci Steck-Risch a ďalší proti Lichtenštajnsku z 19. 5. 2005, sťažnosť č. 63151/00, bod 48; pozri tiež IV. ÚS 345/09, I. ÚS 352/2010, IV. ÚS 124/2010, III. ÚS 824/2016; podobne aj uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 1 Nc 8/2010 z 29. 4. 2010, 1 Nc 60/2011 z 8. 11. 2011, ako aj uznesenia Ústavného súdu Českej republiky I. ÚS 274/09, IV. ÚS 469/10).

13. Z oznámenia sudcu Duľu nevyplýva, že by s [REDAKOVANÉ], s ktorým na najvyššom súde roky pôsobili ako kolegovia, boli aj blízki priatelia, a teda že ich vzťah by presahoval štandardný profesionálny vzťah kolegov na pracovisku. Bez relevantného preukázania väzby nad rámec profesionálneho vzťahu nemožno z objektívneho hľadiska považovať vzťah medzi sudcom Duľom a [REDAKOVANÉ] za taký, ktorý by vyvolával pochybnosti o nestrannosti sudcu Libora Duľu.

14. Sudca Libor Duľa vo svojom oznámení taktiež poukázal na skutočnosť, že [REDAKOVANÉ] bol členom výberovej komisie na výberovom konaní na sudcu najvyššieho súdu, v ktorom bol sudca Libor Duľa úspešný.

15. Ústavný súd sa domnieva, že vzhľadom na časový odstup viac ako 10 rokov a žiaden náznak toho, že by [REDAKOVANÉ] v tomto ohľade konal nad rámec svojich právomocí, nemožno ani túto skutočnosť považovať za takú, ktorá by mohla relevantným spôsobom opodstatniť obavu o nestrannosť či nezaujatosť sudcu Libora Duľa v danej veci.

16. Ústavný súd vníma skutočnosť, čo je pre [REDAKOVANÉ] v danej veci „v stávke“ (stavovská príslušnosť a výkon jeho sudcovskej funkcie), na čo poukázal vo svojom oznámení aj sudca Libor Duľa. Pri objektívnom teste nezaujatosti však to, čo je pre účastníka konania „v stávke“, v zásade nezohráva rozhodujúcu úlohu. Inými slovami, sudca je objektívne nezaujatý bez ohľadu na to, či ide dotknutému účastníkovi o výsledok konania v drobnom spore alebo vo veci jeho stavovskej príslušnosti. Navyše, ako už bolo uvedené, oznámenie sudcu Libora Duľa bolo podané pre možnú existenciu objektívnych pochybností o jeho nezaujatosti na základe pomeru k účastníkovi konania, nie na základe pomeru k veci.

17. Vzhľadom na uvedené ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 23. marca 2021

Rastislav Kaššák
predseda senátu